SJORS

BEHOORT BIJ PANORAMA

26 MAART 1936

Dan begonnen zijn onderdanen zijn laarzen en zijn kleeren af te borstelen. *(Zie blz. 2 en 3)*

KLEINE MAN, JE BENT GROOT

Snijder Kortekriebel's verdriet

Dat hij eens reus en koning zou worden had hij niet gedacht

HET dorp Langelijzeroord was al van oudsher daarom bekend, dat er alleen maar lange, flink uit de kluiten gewassen menschen woonden. Vandaar dat alle Langelijzeroordsche jongemannen, wanneer zij in dienst moesten gaan, bij de gardetroepen werden ingedeeld, terwijl verder in heel het land de Langelijzeroordsche mannen gezocht waren als portiers, als ordebewaarders en als omroepers.

Als je dit allemaal weet, zul je kunnen begrijpen, dat kleermaker Kortekriebel het dubbel erg vond, dat hij zoo klein van gestalte was.

Eigenlijk heette hij heelemaal niet Kortekriebel, maar sinds menschenheugenis kende men hem in Langelijzeroord alleen onder dien naam, dien een of andere grappenmaker hem indertijd gegeven had. En al ergerde ons kleermakertje zich nog steeds geducht over zijn bijnaam, hoe zijn ware naam luidde, was hij zelf bijna vergeten.

Kleermakertje, je bent klein

KORTEKRIEBEL reikte den meesten Langelijzeroordsche menschen nog niet eens tot de schouders, doch bij sommigen van hen kwam z'n kruin maar net tot hun middel.

„Zou 't niet verstandig zijn als je, in plaats van een hoed, een strijkijzer op je hoofd droeg?" vroeg hem eens een van de lange meisjes van het dorp.

„Neen, en waarom dan wel?" vroeg Kortekriebel argeloos.

„Ach, ik dacht maar zoo — om te beletten, dat je nog meer groeit!" lachte het meisje 't uit.

Vuurrood werd Kortekriebel. Hij had haar altijd zoo aardig gevonden, maar nu ze hem voor den gek hield....

Een anderen keer was het timmerman Spantnagel, die hem met een ernstig gezicht toevoegde:

„Je bed is beslist te klein, want anders zou je wel net zoo groot geworden zijn als wij allemaal. Merk je, wanneer je in je wiegje ligt, niet, dat je je hoofd en je voeten aan de uiteinden van je bed stoot?"

Wat het snijdertje het land uit dreef

TOEN de menschen daar hard om lachten, werd Kortekriebel weer heel erg kwaad, maar dat maakte de zaak nog erger, want een van de jongens, die getuige was van 's timmermans grap, riep:

„Hebben jullie gehoord, dat kleermaker Kortekriebel gardesoldaat wordt?"

„Och kom!" zeiden de anderen en ze deden, alsof ze heel verwonderd waren. „Dat is natuurlijk maar een praatje. Hij is toch lang niet groot genoeg, om bij de garde te dienen. Daarvoor kunnen ze alleen de allerlangste mannen gebruiken! Nee hoor, daarvoor heeft kleermaker Kortekriebel de lengte niet...."

„Misschien heeft hij die wel thuis en gaat hij daar nooit mee uit!" veronderstelde iemand, die grappig wilde zijn.

„En toch is het waar, wat ik gezegd heb," hervatte de jongen nu.

„Onmogelijk, onmogelijk!" werd er in koor geroepen. „Waar zou Kortekriebel nou gardesoldaat kunnen worden?"

„In Lilliput!" schreeuwde de jongen, terwijl hij vlug maakte, dat hij wegkwam, want anders zouden zijn ooren het te kwaad gekregen hebben.

Ons snijdertje ging bedroefd naar huis. — Ja, Lilliput zou het eenige land zijn, waar hij als gardesoldaat te gebruiken was. Jammer toch, want al was Kortekriebel een heel vreedzaam mannetje, hij wou toch wel heel graag eens een tijd lang soldaat zijn, om in een mooi bont pakje rond te kunnen marcheeren en de meisjes, wanneer hij langs kwam, vol bewondering te hooren zeggen: „Kijk eens, wat flink stapt die knappe gardesoldaat daar voorbij!"

De plagerijen der Langelijzeroordsche dorpelingen brachten het kleermakertje ten slotte zoo tot wanhoop, dat hij besloot de wereld in te trekken en een plekje te zoeken, waar de menschen niet zoo groot van figuur waren, om zich dan daar te vestigen, waar hij niet zou opvallen door zijn klein postuur.

Zoo reisde vriend Kortekriebel dan de wereld in en vele landen en vele volkeren leerde hij kennen.

Het avontuur op reis

EENS, toen hij per schip op weg was naar een werelddeel, dat hij nog nooit bezocht had, stak er een hevige storm op. Het snijdertje, dat nog nooit echt stormweer op

Hij kroop juist op handen en knieën op het droge....

Een anderen keer was het timmerman Spantnagel....

zee had meegemaakt, ging aan dek, om naar de hooge golven, die over het schip sloegen, te gaan kijken. Maar nauwelijks was hij bij de verschansing aangekomen, of een hevige windvlaag pakte hem op, nam hem een heel eind mee hoog door de lucht en smeet hem ten slotte in het water.

Eerst snikte Kortekriebel van het koude bad, maar toen begon hij ook fluks uit alle macht te zwemmen, terwijl hij luidkeels om hulp schreeuwde.

Doch aan boord had men van het ongeluk niets gemerkt en daar het loeien van den wind het hulpgeroep overstemde, vervolgde het schip zijn weg en verdween al spoedig uit het gezicht.

Toen zat er voor den kleinen drenkeling niets anders op, dan te zwemmen voor zijn leven.

Kleine man, je bent een reus!

ZEKER wel een uur lang weerde hij zich duchtig en juist toen hij dacht, dat zijn krachten hem in den steek zouden laten, zag hij dichtbij land opdoemen. Meer dood dan levend werd Kortekriebel ten slotte door de golven op het strand geworpen. Hij kroop juist op handen en knieën op het droge, toen er een aantal vreemde menschenfiguurtjes naar hem toegeloopen kwamen. Stomverbaasd was de drenkeling: die menschjes bleken niet veel grooter dan zijn hand te zijn!

Wat ben jij voor een verschrikkelijke reus ?" vroegen zij Kortekriebel angstig.

Nu, dat klonk het kleermakertje als muziek in de ooren. Steeds had men hem gezegd, dat hij maar een kleine uk was, en nu hoorde hij zich een reus noemen!

„Ik ben naar hier gekomen, om jullie te leeren hoe je je kleeden moet!" sprak Kortekriebel, terwijl hij uit zijn zak een paar kletsnatte modeplaten haalde, die hij toevallig bij zich droeg op het oogenblik, dat hij door den storm werd meegevoerd.

De kleine menschjes keken vol bewondering naar al de mooie kleeren, die op de platen afgebeeld stonden. Daar hadden ze nog nooit van gehoord, dat men zich zoo prachtig optuigen kon, want zijzelf droegen alleen maar een dierenvel om hun lichaam, of een lap zelfgeweven stof, terwijl de voornaamsten onder hen het vel van een dierenkop of een bontmuts als hoofddeksel bezaten.

„Maar wie kan al dat moois, dat op die platen staat, voor ons maken ?" vroegen de dwergjes.

„Dat kan ik!" zei de kleermaker toen met een grafstem en hij liet zijn oogen rollen, om goed te doen uitkomen, wat voor een gewichtig mensch hij wel was.

Toen was de vreugde groot! Alle dwergen haastten zich, om den vreemden reus alles te brengen, wat hij verlangde: eten en drinken en lekkers. En zij lieten hem uitrusten in het grootste huis, dat zij bezaten.

Al spoedig kwamen ze hem ook stoffen brengen, die ze zelf geweven hadden, en toen begon Kortekriebel daarvan dwergenkleeren te maken naar de nieuwste modellen van zijn modeplaten. Om vlugger op te schieten, leerde hij de dwergenvrouwen, hoe ze hem helpen konden en zoo duurde het dan ook niet lang, of allen zaten piekfijn in de kleeren, die voor dien tijd heel modieus waren.

Tot koning uitgeroepen

DE kleine menschjes waren zoo dankbaar, dat ze onzen vriend Kortekriebel tot hun koning uitriepen.

„Nu ben je ten slotte toch nog groot geworden, mannetje!" zei het snijdertje tot zichzelf. „Thuis heeft niemand ooit van me gedacht, dat ik nog eens reus en koning tegelijk zou worden!"

Zoo wandelde Kortekriebel in zijn koninkrijk rond en overal, waar hij kwam, liepen zijn nieuwe onderdanen hun huizen uit, om naar hun grooten koning te kijken! En als ze dan zagen, dat hij door het wandelen bestoven was, dan begonnen ze met man en macht zijn laarzen en zijn kleeren af te borstelen, terwijl koning Kortekriebel rustig zijn krantje las.

Maar als ze dan vol bewondering naar hun nieuwbakken vorst opkeken en uitriepen: „Nee maar, dat er toch zulke reusachtige reuzen op de wereld zijn!" dan grinnikte Kortekriebel onder het lezen door van trots en genoegen.

Want ons voormalige kleermakertje was er heel trotsch op, dat hij het zoo ver gebracht had in de wereld, hij, die eens een klein ukje geweest was, met als eenigen wensch nog eens gardesoldaat te kunnen zijn.

Zoo leefde het dwergenvolk nog lang en gelukkig onder zijn reusachtigen koning en als ze intusschen niet gestorven zijn, dan zal het nu nog wel zoo zijn.

DE EKSTER VLOOG VLUG WEG, OM ZICH OP 'N TAK TE ZETTEN IN DE NABIJHEID VAN REUS WOLHAAR'S SLOT. "NU MOETEN JULLIE EENS HOOREN!" ZEI ZE EN VERTELDE ALLES AAN DE ANDERE VOGELS.

DOCH ONDER DEN BOOM ZAT REUS WOLHAAR, DIE DE TAAL DER VOGELS UIT 'T TOOVERBOEK DER ELFENKONINGIN GELEERD HAD. ZOO HOORDE HIJ ALLES WAT DE VOGELS ZEIDEN.

"TJONGE JONGE!" RIEP TEN SLOTTE DE REUS UIT. "DUS TEDDIE EN POP LIESJE KOMEN HIERHEEN, OM ME HET TOOVERBOEK EN DEN TOOVERSTAF AF TE NEMEN! DAT ZULLEN WE NOG EENS ZIEN!"

DE BOOZE WOLHAAR HAASTTE ZICH NAAR ZIJN SLOT EN BEGON DAAR IJVERIG IN 'T TOOVERBOEK DER ELFENKONINGIN TE LEZEN, WANT HIJ WILDE GRAAG 'N MACHTIG TOOVENAAR WORDEN.

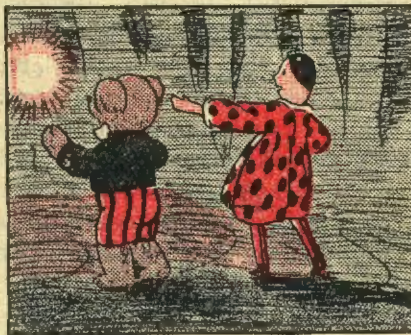
"HA, NU WEET IK, HOE IK 'N DICHTE MIST KAN MAKEN!" JUICHTE HIJ OPEENS. FLUKS ZETTE HIJ EEN KETEL MET WATER OP 'T VUUR EN WIERP TOEN ALLERLEI KRUIDEN IN HET WATER.

EEN DICHTE WITTE DAMP ONTWIKKELDE ZICH, DIE UIT DE VENSTERS ALS MIST NAAR BUITEN STROOMDE. DAARNA RIEP DE REUS DE VUURVLIEG EN BEVAL HAAR HET BOSCH IN TE VLIEGEN.

DAAR LIEPEN POP LIESJE EN TEDDIE EN ZE KONDEN DOOR DEN MIST DEN WEG NIET VINDEN. "WE KUNNEN BIJNA GEEN HAND VOOR OOGEN ZIEN!" KLAAGDE LIESJE AL HOESTEND.

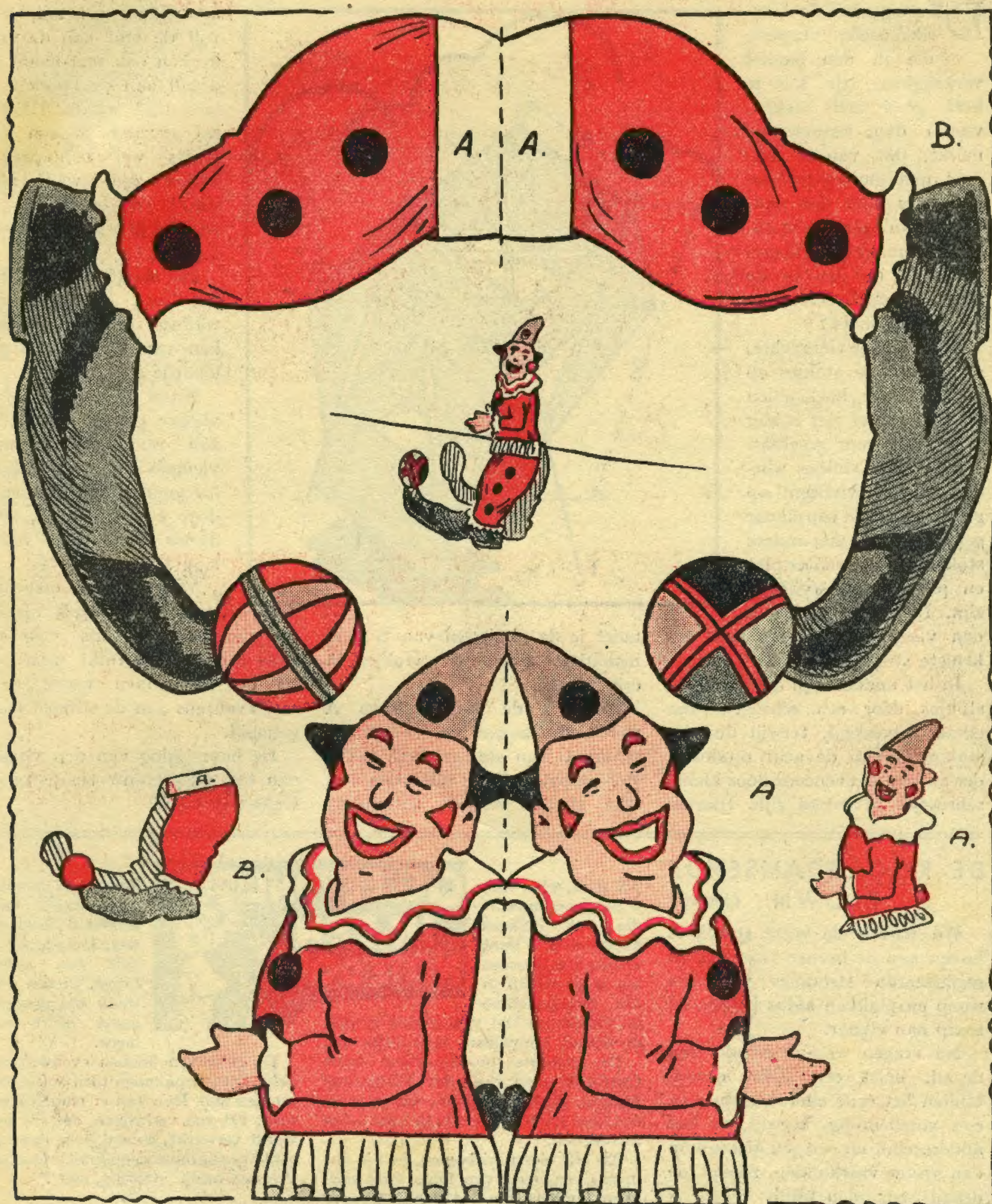

MAAR OPEENS ZAGEN ZE EEN KLEIN LICHTE FLIKKEREN - DAT LICHTJE WAS DE VUURVLIEG, DIE VOOR HEN UIT VLOOG, OP BEVEL VAN DEN REUS, EN DIE ZE MOEST DOEN VERDWALEN.

TEDDIE EN LIESJE RENDEN ACHTER 'T LICHTJE AAN, MAAR INHALEN KONDEN ZE HET MET GEEN MOGELIJKHEID. ZE WISTEN INTUSSCHEN NIET, DAT DE VUURVLIEG HEN VERDWALEN LIET.

DE KOORDDANSENDE CLOWN

EEN clown, die zich met koorddansen bezig houdt; zullen we dat deze week eens maken? Goed.

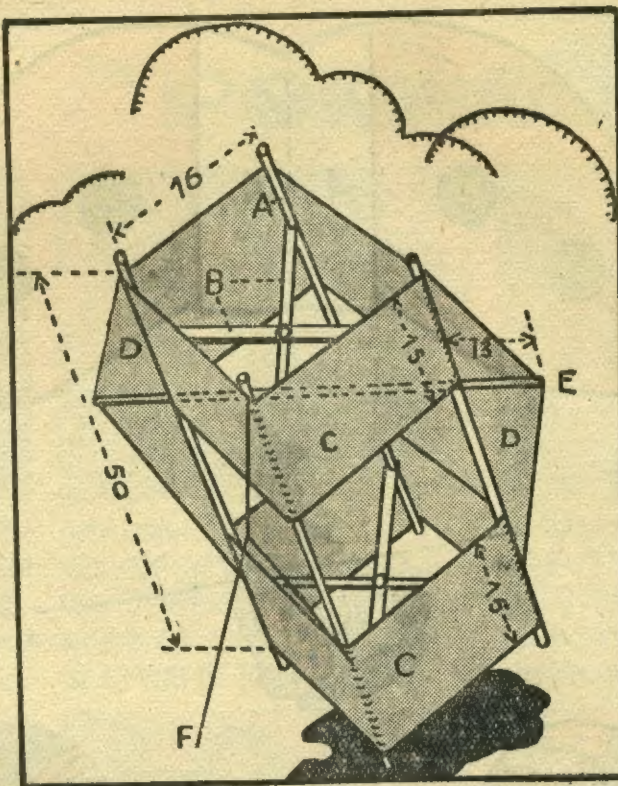
Begin dan maar met den romp A van den clown uit te knippen. om vervolgens de twee helften daarvan in het midden langs de stippellijn om te vouwen en daarna op elkaar te plakken. Alleen het witte, geplisseerde randje onder den romp moet je ongeplakt laten, want hiertusschen moeten de beenen komen. De romp ziet er dan uit, zooals schets A rechts op de plaat zien laat.

Nu worden de beenen uitgeknipt en vervolgens in het midden langs de stippellijn omgevouwen, maar we plakken de twee helften niet op elkaar. Zie schets B links op de plaat. *(Zie vervolg blz. 6)*

ZOO MAAK JE EEN VLIEGER

De zoogenaamde Amerikaansche vliegers, die in den handel verkrijgbaar zijn, kun je heel goed zelf maken, vooral dan, wanneer je merkt, dat van je zakgeld niet genóég overgebleven is voor den aankoop van een kant-en-klaar gemaakten vlieger.

Hoe je nu den in de teekening afgebeelden vlieger maken moet?

Eerst zoek je vier rechte, gladde, ronde stokjes op voor de vier hoekspijlen A. Bamboe of riet is hier zeer goed voor geschikt.

Deze vier stokjes worden in het vierkant op gelijken afstand van elkaar gehouden door vier andere stokjes B, die echter plat en paarsgewijze gekruist zijn. Boven en onder in den vlieger komen dus twee gekruiste stokjes B.

In het midden zijn die gekruiste stokjes door een schroefje aan elkaar bevestigd, terwijl de vier stokjes A aan de acht uiteinden der stokjes B eveneens door kleine schroefjes bevestigd zijn. Hiertoe moet je de uiteinden van B rond insnijden, opdat de stokjes A erin passen.

Rondom de vier stokken A wordt nu boven en onder een strook C van stevige doch lichte stof gespannen. De uiteinden van elke strook worden zorgvuldig aan elkaar genaaid, terwijl de stof aan de vier hoeken ook met naald en draad aan de stokken A bevestigd wordt. Hierbij zal moeder of een der zusjes wel behulpzaam willen zijn, want met naald en draad zul je wel niet al te goed overweg kunnen.

Het spreekt vanzelf, dat het heel aardig staat, wanneer je de twee strooken van verschillend gekleurde stof maakt.

Nu is de romp van den vlieger gereed en beginnen we aan de twee vleugels D. Het geraamte hiervoor wordt gevormd door een stokje E, dat dwars door den romp loopt.

Voor de bespanning van de vleugels nemen we dezelfde stof als voor de twee strooken gebruikt werd, en bij het bespannen wordt deze stof eveneens aan de stokjes vastgenaaid.

De bevestiging van den vlieger aan het vliegertouw zie je in de teekening bij F.

DE KOORDDANSENDE CLOWN *(Vervolg)*

We steken de witte strook A boven aan de beenen tusschen de geplisseerde strookjes van den romp en plakken aldus beenen en romp aan elkaar.

Nu vragen we aan moeder een draad, liefst een zijden draad, binden het eene eind daarvan aan een stoelleuning, terwijl we het andere eind op eenigen afstand op den grond vasthouden, zoodat de draad gespannen blijft.

Plaats dan den clown op den draad, dan zul je zien, dat hij een pracht van een glijbaan gekregen heeft, terwijl hij er niet afvalt, want hij blijkt een echte kunstenaar in het balanceeren op 't strakke koord te zijn. En dat is maar goed ook.

Je weet zeker wel, dat je tegenwoordig ook kuikens kunstmatig kunt uitbroeden. Daartoe leg je de eieren in een broedmachine en precies op tijd verschijnen er dan de kleine, trippelende kuikentjes uit.

De grootste broedmachine bezit Californië (een deel der Vereenigde Staten). Zij is zóó groot, dat je er in één keer 1.846.000 eieren in kunt laten uitbroeden.

Als alle eieren uitkomen, heb je dus ineens een leger van bijna twee millioen kuikens aan het rondtrippelen. Maar daarvoor heb je wel een extra-grooten tuin noodig!

* * *

Sprinkhanen zijn erg schadelijke dieren. Ze vliegen in zwermen van millioenen stuks vooral boven Afrika in het rond, en waar ze neerstrijken blijft geen grassprietje staan. Ze vreten namelijk letterlijk alles kaal, zoodat de landbouwer, die bezoek van zulk een zwerm krijgt, in een oogwenk zijn geheelen oogst heeft verloren.

De geleerden hebben evenwel ontdekt, dat sprinkhanen toch ook nuttig kunnen zijn. Men kan er namelijk een soort vet van verkrijgen, dat tot zeep wordt verwerkt, zoodat je je dan met echte sprinkhanenzeep kunt wasschen. Wel een beetje griezelig, niet?

* * *

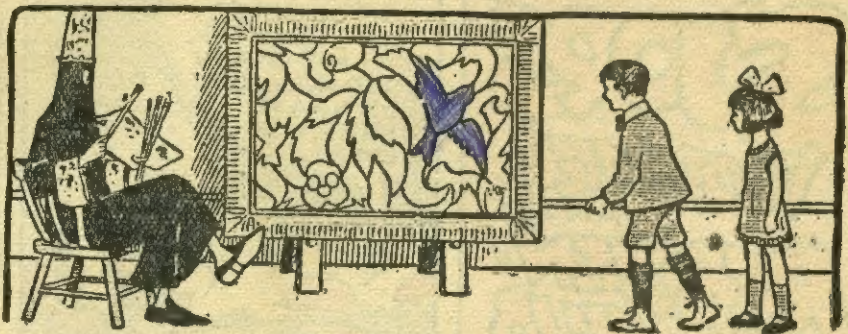
Het diepst is de zee in de nabijheid van de eilandengroep der Philippijnen, die ten Noorden van Borneo is gelegen. Daar hebben ze een diepte gemeten van meer dan 10.000 M., zoodat je — als je er ooit komt — maar moet zorgen, vooral niet kopje onder te gaan. Bovendien wemelt het er van haaien.

ONS EIGEN RAADSELHOEKJE

VERBORGEN PLAATSNAMEN

IN elk der onderstaande zinnen staat een plaatsnaam verborgen:

1. Jan moest school blijven, omdat hij op zijn lei den meester uitgeteekend had.
2. Morgen wordt de nieuwe brug geopend voor het verkeer.
3. De kunstenaar had elf teekeningen gemaakt.
4. De stoomfluit gilde en een matroos wierp den tros los.
5. Ik zoek nog eerst mijn wandelstok; hol maar vast vooruit.
6. Thermometerschalen in graden verdeelen is een nauwkeurig werkje.
7. Klim op de kar; toe maar, jongen.
8. Wij zagen u al van verre.
9. Het was gisteren een trieste dag.

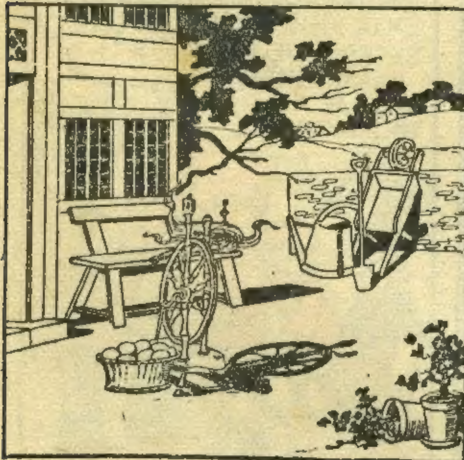

HET VERBORGEN ZANGVOGELTJE

DE groote Toovenaar heeft een schilderij voor zijn kinderen gemaakt, maar nu dezen het te zien krijgen, begrijpen ze niets van al het zonderlinge, dat vader met zijn penseel op het doek geschilderd heeft.

„Kijk maar goed," zegt de toovenaar, „het stelt een zangvogeltje voor!" Na eenig zoeken slaagden zijn kinderen er toch in, het zangvogeltje te vinden.

Zie nu maar eens of je dat ook gedaan krijgt. Je behoeft alleen maar drie vakjes in het schilderij zwart te maken, om het vogeltje te zien.

WAAR ZOU DE BOERIN ZIJN?

BIJ de bank voor het huis staat het spinnewiel der boerin geduldig te wachten tot de vrouw komen zal, om het rad lustig te laten rondsnorren.

Zou ze niet spoedig komen, de vlijtige boerin? Ik denk het wel, want ze is al dicht in de buurt, ja, met een beetje goeden wil kan ik haar zelfs al zien.

Kun je dat ook? Probeer maar eens.

PIET NURKS EN JAN BLIJ

PIETJE peinst den heelen dag;
Nooit eens schiet hij in een lach,
Doch wordt hij op kop gezet,
Dan zien wij van Jan 't portret.
Jan, die opgewekt steeds lacht.
Had je dat nu wel verwacht?

PROFESSOR SNUFFEL'S STEEN

OP zijn reis door Klein-Azië, waar hij in den grond wilde graven op zoek naar oude potten en pannetjes, kwam professor Snuffel aan een uitgestrekt veld, waar veel oude zuilen, steenen en dergelijke lagen. Op een reusachtigen steen vond hij een geheimzinnig schrift, dat in allerlei verschillende soorten letters geschreven was. Professor Snuffel haalde oogenblikkelijk zijn vergrootglas te voorschijn en begon den tekst te ontcijferen.

Of het nu aan het vergrootglas lag, weet ik niet, maar in elk geval duurde het niet lang, of onze geleerde heer Snuffel wist precies welke stad hier in de oudheid gestaan had.

Zou je het professor Snuffel kunnen nadoen en den geheimzinnigen tekst ook zoo vlug ontcijferen kunnen?

OPLOSSINGEN

DIERENRAADSEL.
De dieren heetten resp. Hyena, Olifant en Leeuw, zoodat het woord hol gevormd werd.

TWEE VISITEKAARTJES.
Uit den naam Frida A. Roltegeist kon het beroep van Radio-telegrafist en uit O. V. Silit dat van Violist gevormd worden.

REBUSWOORD.
De rebus was als volgt: hoofd onder wijzer, zoodat het te vinden beroep dat van Hoofdonderwijzer was.

'T VERBORGEN SPREEKWOORD.
Hooge boomen vangen veel wind, luidde het verborgen spreekwoord.

SJORS VOORZITTER VAN D' REBELLEN-CLUB

EN EEN GEZELLIGE STEMMING

